

שודאי ימות. ואם הוא (ג) אפיקורוס, אפילו סתם לחש אסור שודאי מזכיר שם עבודת כוכבים (וכן אסור ללמוד ממנו לחש).

סעיף ב עובד כוכבים שבא לרפאות את ישראל ואמר ליה קח (ד) ממים אלו או מאילן פלוני שהם של אלילים, אסור, אבל אם אמר לו קח ממים

^{הנה"מ}

נ ש מ ת א ב ר ה ם

^{הנה"מ}

^{הנה"מ}

גם חשש של סכנה מצינו בזה להגאון חיד"א, שו"ת חיים שאל ח"א סי' נח וינט, שהעלה להלכה בפשיטות דגם בחול אין למתמחה שלא מל עדיין לעולם למול בפעם ראשונה בלי שמוהל מומחה יעמוד על גביו וכו' ואפילו שיצטרכו לדחות המילה בזמנה ואפילו אם נתרצה האב וכו'. שנית מצות המילה ניתנה על כגון אנפא דא של כניסה אפילו לחששא דמיעוטא לסיכון כדמצינו בגיטין נז ע"ב שדרשו חז"ל מקרא שכתוב ^{הנה"מ} כי עליך הורגנו כל היום דזו מילה שניתנה בשמיני וכדמפרש רש"י ז"ל: זו מילה, הורגנו כל היום דזימנן דמיית וכו' ⁵². וממשיך הציץ אליעזר: ועוד יעוין בשו"ת שבות יעקב ח"ג סי' כה ובשו"ת מהר"ם שיק או"ח סי' קנא. ועוד, יעוין בשו"ת חכם צבי סי' סט, שמסביר טעמו של דבר מה דבמילה מספיק במל פעם אחד בלבד ולא אמרינן שעדיין לא מיקרי אומן, מפני דבהיות דאיכא למיחש לקלקול גדול וסכנת נפשות אי לאו דברי ליה לא הוה עביד וכו'. ולכן צריכים עכ"פ שכמה וכמה פעמים יעמוד מומחה על גבי הסטודנט וידריכהו איך לבצע זאת בלי שיגרום חבלה יתירה, עכ"ל של הציץ אליעזר.

^{הנה"מ}

(ג) אפיקורוס. כותב הדרכ"ת ⁵³: עיין בבאר היטב ⁵⁴ שכתב פי' מין (אצלנו כתוב עכו"ם), דע דתיבת מין שנוכר בזה כמה פעמים בש"ס ופוסקים הוא ר"ת "מתלמידי יש"ו נוצרי", ועיין בספרי דיני דחיי (מהכנה"ג) שכתב דסתם מין דרכו לרפאות בשם רבו יש"ו, וכמו שאנו רואים המינים שבזמנינו שבכל עת ורגע כל דבורם הוא מאמונת הנוצרי וכו', ואסור להנות מהם שום הנאה בעולם וכו', עכ"ל. ולכן נ"ל שיהיה אסור להתרפאות בבתי חולים של נזירות, כשידוע שהם אדוקים מאד, ויחד עם הטיפול המסור, מערבבות גם את דתם ואת תפלתם ליש"ו, ואולי אפילו מנסות להשפיע על החולה השוכב להודות, בישירות או בעקיפין, לאמונתם, ולכן יהיה אסור גם בחולה שיש בו סכנה. והסכים אתי הגרש"ז אויערבאך שליט"א.

(ד) ממים אלו. קיימים מרחצאות ומעיינות בחו"ל שמסופר עליהם שמרפאים חולים דרך נס ובהשפעת אמונה של תפלות. למרחצאות עצמן אין דין של ע"ז ⁵⁵, דכיון דמחוברין הן לקרקע, אינן נאסרין ⁵⁶. ואע"פ שהנכרי טוען שהע"ז שלו הוא שמרפא, ונותן שבח והודאה על כך, א"ל הגרש"ז אויערבאך שליט"א שאין בזה איסור אם היהודי משתמש בהן מסיבת ריכוז המיניראלים וכו' שבהן, אך אם הוא חושב שיבוא לו מרפא בגלל השפעת האליל, ודאי אסור.

(52) וכתב לי הגרש"ז אויערבאך שליט"א: כל זה

דוקא במה שיש צורך לקיום המצוה, אבל לא

לגרום צער בחנם, ולכן נראה שרק בגלל טעמים

אחרים הוא דשרי, עכ"ל. (55) עיין סי' קמה סע' א.

(56) ש"ך שם ס"ק ב.